

Bolení v krku. Píchání na prsou. Symptomy Influenzy.

Třete krk a prsa důkladně PAIN-EXPELLEREM a přiložte na prsa fanelový obklad. Nevystavujte se zanedbáním nachlazení, zápalu plic, zánetu pohrudnice, influenzy a jiným nebezpečným nemocem.

F. AD. RICHTER & CO. 326-330 Broadway - New York

PRŮMYSLOVÉ VYHLÍDKY V ČESKOSLOVENSKU

Budoucnost Československé republiky zdá se být každým rokem epš, jakmile dostane se jednou úrod přes počáteční nesnáze.

Tyto nesnáze lze shrnout do jediného slova - úvěr. Jakmile dostane úvěr na surový materiál, musí žít, avšak obhodnějí a vládní úředníci věří, že Československo v brzkou dočelí obhodnějí balance ve svůj prospěch.

Československo bude mít dostatek materiálu a zboží na prodej, ačkoli mnohé z jeho produktů, jako uhlí, železo a ocel, dříví, cukr, stroje, pivo a chmel naleznou hlavního trhu v Americe.

Na tyto produkty jest však veliký odbyť právě zde a Československo má jiné věci, které může prodávati do Ameriky, jako vlněné zboží, porcelán, rukavičky, tužky, vlasové sítky, lučné prádlo, výšivky a krajky.

Československo jest bohatou zemí - bohatou na mineralie a zemědělství; je bohatá na dovedné řemeslníky, bohatá na průmysl, bohatá na lesy. Čechy jsou jednou z nejdůležitějších průmyslových zemí v Evropě.

V následujícím uvádím souhrn jejich hlavních produktů a průmyslů:

Hornictví. - Čechy jsou bohaty na všechny druhy minerálů. Také jest značné mineralní bohatství na Slovensku. Je tam mnoho granátů a jiných polodrahokamů a také něco drahých kamenů. V roce 1913 bylo tam objeveno radium, jehož důležitost bude nepochybně stále stoupati.

Hlavním mineralním produktem je však uhlí. Předválečná produkce měkkého uhlí obnášela asi 4,000,000 tun ročně, kdežto lignitu dobývalo se asi 12 mil. tun.

Železo a ocel. - Průmysl tento jest obrovský. Hlavní střediska jsou kolem Blžné a Kladna, v oblastech, kde se nachází uhlí a železná ruda. Dvěma největšími závody jsou Skodovky v Plzni a Pražská železářská společnost, německo-český podnik, který se přivádí pod kontrolu československou.

Textilní průmysl. - Bavlna (importovaná), len a konopí a juta jsou tkány v Čechách a na Moravě, kde je tkalcovství jedním z nejdůležitějších průmyslových odvětví. Je tu na sta tkalcoven, velkých i malých. Původně byl to domácí průmysl, ale stal se továrním, takže dnes tkalcovství domácí tvoří jen malou jeho část.

Cukr. - Řepný cukr jest nejdůležitějším vývozním produktem národa. Velké množství cukru posílá se do různých zemí, ale hlavně do Anglie, Francie a Švýcarska. Mnoho švýcarských cukrovinek vyrábí se z českého cukru. Před válkou vyvaželo se jen do samotné Anglie za \$10,000,000 cukru ročně. Čechy vyrobily 93 procent všeho cukru v Rakousku.

Skló. - Čechové mají reputaci, že jsou nejlepšími skláři na světě. Průmysl tento se tu provádí již od roku 1380. Již v roce 1800 bylo křišťálové české skló známo po celém světě. Dnes jest po Čechách roztroušeno na 200 skláren, které používají jak domácího písku, tak domácího uhlí.

Pivo, víno, chmel. - Proslulé plzeňské pivo (vařené v Plzni) a budějovické pivo (vařené v Budějovicích) bude tvořiti značnou část vývozu do Evropy. Pokusy vařiti toto proslulé pivo v jiných částech Čech selhaly. Jeho zvláštní příchutí připisuje se vodě, která se v Plzni k vaření používá. Chmele se pěstuje velké množství, a kromě toho, který se spotřebuje v pivovarnictví, ještě se do značné množství vyvažá, zejména do Francie. Výroba líhu, zejména v to i průmyslový lih, jest

důležitou průmyslovou. Slovácké likéry a pálenky nabýly světové pověsti.

Dříví. - Československé hory jsou porostlé cenným dřívím, tvrdým i měkkým. Národ vyvažá surové dříví i dřevěné výrobky, jejichž produkce je tu důležitou průmyslovou.

Papír a stroje. - Papírnický jest velmi důležitým průmyslem, ale produkce se spotřebuje většinou doma, pouze něco drahého papíru se vyvažá.

V strojnictví se vyrábí stroje, potřebné pro domácí průmysl. Také se tu vyrábí hospodářské stroje, ale ne takové jakosti jako v Americe.

Tužky, porcelán atd. - Tak zvané Harthmuthovy tužky vyrábějí se v Budějovicích v Čechách. Tužek těchto používají většinou umělci a kreslíči.

Některé z nejlepších mineralních vod přicházejí z českých a slovenských míst. Karlovy Vary a Mariánské Lázně jsou v Čechách. - Herold B. Fechtol v Chicago Journalu.

NĚMECKÁ MENŠINA V ČESKOSLOVENSKU

Dr. Rudolf Lodgman-Austen byl nám znám jako politik, jenž poznal svět mimorakouský a majetor nezastřený výpinavým hrdo-pychem německým, díval se kriticky na skutečné národnostní poměry v zemích českých a dospěl k poznání, že měl již před ním na Moravě nebožtík Alfred Skéne r. 1905, že jakákoli svrchovanost německé menšiny nad českou většinou je také v Čechách navždy a naprosto nemožná, že je tedy její životní zájem, aby se s touto českou většinou vyrovnala po dohodě a zachránila pro budoucnost, co ještě zachrániti se dá. Míval proto jen útrpný úsměv pro bláznivý nebo trpasličí mezi německými poslanci, kteří radovali se jako děti z barev mýdlové bubliny, z naivního prohlášení, že vyděračsky vynutili na neohoběm druh. Seidlerovi, že devět milionů Němců má ve starém Rakousku, čítajícím šestnáct milionů národů německých, historické právo nad vlády a vedení a že jsou páterři tohoto státu - tíž lidé, kteří pro "sežloutlé pergamenty historické" práva českého" znali jen posměch a pohrdání. Ba našel odvahy, v nevelkém spise proti tomuto státním právům českému a pro sebeurčovací právo všech národů doznat a kárat veřejně bludy a bláhové Nemečů v Čechách a dohře minulou a naléhati na novou orientaci jejich. Do té míry vyšehtly proti němu plameny hněvu pro tuto publikaci, pro samotný jeho soud o nutném taktickém a meritorním obratu jejich, jedině pro ně ještě spasením, a pro vykročení jeho z řad ortodoxních válečníků za stará, nabubřelá hesla, za dětinský směšné směrnice jejich a za nedůstojné služebníkování vůči Berlínu, že byl učiněn návrh, aby vyloučen byl ze svazu německých poslanců z Čech, jež vedl slavný hastroš, zvaný Rafael Pacher.

To vše bylo v době, kdy dr. Lodgman byl pouze poslancem za Ústí n. L., kdy byl ještě svůj, kdy mysli, mluvil, psal a jednal toliko jménem svým. Tehdy s naší strany pokládán byl rozmyslným a moudrým, reálním a praktickým člověkem a tragickým a přístupným diplomatem, se kterým bude lze dohodnouti se snáze nežli se zkorstalelými nebo slavnými a velikáskými omámenými

dědici staré školy nacionalně-centralistické, jež viděla v Němech předurčené diktatory a v ostatních kmenech státní příslušníky, povinné poslouchati jich. Čím více upevňovala se v táboře českém dobrá jeho pověst po té stránce a důvěra v odhodlanost jeho, zavřel starou věrouku a staré metody, tím více pozbyval půdy v táboře vlastním, tolik, že podobalo se, že kdyby bylo došlo k jednomu volbám do zákonodárního sboru rakouského v německých Čechách, byl jeho mandát ohrožen nejbezpečněji.

Jeho dispoice mírumilovné a celé jeho smýšlení změnilo se však důkladně, když "zemský hejman provincie Deutschbohmen", Pacher, byl povolán na počátku republiky německo-rakouské v čelo vyuočovací správy a dr. Lodgman stal se jeho nástupcem. Činil projev, pracoval, jezdil, cestoval, agitoval nyní jako "vůdce stáda beran". Byl teď tlumočnickem davu. Tonina jeho byla zcela jinou. Ostrou, radikální, nesmířlivou. Byl nucen zastávati program a tendence, které mu byly cizí a které dřív ve potíral. Jak obyčejně bývá, stupňoval ještě postuláty věčné a přibíhal osty, by se zavděčil krajním nesmířlivcům.

Při únorových volbách do rakouského parlamentu Němci v Čechách, na Moravě a ve Slezsku již do něho nevolili. Lodgman a všichni poslanci německo-sudetští stali se soukromou společností, jež členové neměli žádné právomoci, konati jakékoli poslání jménem kohokoli. Žili bláhovou nadějí, s několika míst podporovanou, že mírová konference uzná sudetsko-německé kraje samostatným územím, dali se oblouditi nepovolanými a nepověřenými agenty. Nechtěli věřiti, že jest o hranicích státu československého jak Francií, tak Anglií, tak Amerikou fakticky rozhodnuto ve smyslu historickém, ve smyslu trvalého příslušenství jich ke státu tomu.

Dne 2. června t. r., kdy odevzdána byla v St. Germainu dru. Remerovi osnova mírové smlouvy s Rakouskem, byl tento klam rozprašen. Němci v Čechách, na Moravě a ve Slezsku přesvědčili se, že zůstanou, čím byli za Rakouska: oběť tohoto zemí a tím oběť republiky Československé. Pro Němce ve státě našem nadešel okamžik, rozloučiti se úplně, také formálně, s Rakouskem a sobě uvědomiti nezměnitelné faktum, že jsou ve státě československém a podle tohoto fakta svoji politiku nejúčelněji upravit. Nejsme proti citu a smyslu pro trpkost resignace takové a pro bol spojený s takovou změnou fronty. Ale tato trpkost a tento bol valně by se byly uměnsly, kdyby Němci v těchto zemích byli vždy si bývali vědomi primární, historické pravdy a skutečnosti, že nebyli v Rakousku nikdy samostatným útvarem státním, že s ním nesouviseli a nebyli spojeni přímo jako nějaký sebe volnější stát spolkový, nýbrž že dostali se k Rakousku a byli občany jeho pouze jako příslušníci zemí koruny české, že tedy jejich vlastní posice nebyla přeměněna vůči zemím tím a že byli odděleni od Rakouska v téže chvíli, ve které tyto země staly se státem úplně suverainním, od Rakouska docela odděleným.

Dr. Lodgman opustil Vídeň, sídlo vedlejší čisté fiktivní vlády Němců sudetských, a přestěhoval se do Čech, kde nominálně převzal vedení městských vrstev občanských a plán, vybudovati jednotnou formaci všech Němců a společnou ligu všech německých národů, tudíž také Slováků, Poláků, Maďarů, Ukrajinců. Fakticky došlo hodnosti tou pověšen nebyl. Dlužno však připomenouti, že sociální demokraté jdou svojí cestou a nenemějí agrárními také svojí. Onino nevstoupili ani do Národní rady ani do Lidové rady německé. Ale přes to třeba počítati s pravděpodobností, kde tyto tři složky: měšťanstvo, dělnictvo a rolnictvo a jakási sounáležitost německá pro věci povahy národní a některé společné požadavky povahy státoprávní založí. V ligu mimoněmeckých národů ve státě našem za vedení německého prostě nevěříme. Ani Slované, hájící nejvyššího samostatného svojí, nespojí se s Němci liberálními nebo ehebskými, vědouce, že byli by jen přípreži na voji vozu, který by neměl nákladu jejich.

všech občanský orientovaných Němců našeho státu v Praze, tato byla prohlášena střediskem jejich a že výslovně a důtklivě bylo zdůrazněno, že Němci zdějí nechtějí, jako druhy, provozovati nízádné politiky svoji, zvláštní, pražské, ale ve shodě se všemi německými kraji. Tím je německý tábor zjednotěn a jednotným učiněn, neboť metoda: divide et impera byla za všech časů a všude krátkozraká. Pro nás je výhodou, že máme vůči sobě celek. Bude-li celá armáda německá míti vrchního velitele a společného vyjednavče, bude to pro obě strany usnadněním práce.

Myslíli a čekali jsme, že dr. Lodgman s bydlíštěm a s funkcí a paléžaje se visá-vis hotovým údálostem, změni, nedíme požadavky německé, nedíme cíle německé politiky, ale mluvy. Želíme, že se to nestalo. Postaviv se, ať rád či nerad, rebus hic stantibus, na faktickou půdu republiky Československé, mohl zachati toniny, která mu nesluší a která bevyhovuje celé jeho povaze. Již proto, že tato tonina se může líbiti snad v Chomutově nebo v Ústí n. L. v Kruších, kde jsou jí zvyklí jako ryba vodě, tady však mine se účinku tím více, poněvadž jest užíváno jí k výkřikům, které zůstávají prázdnými také, příznámými mluvčinnu Němců naší republiky při jeho debutu a v nové roli jakýsi hyperbolismus ve slovese a řečeních a nějaké fortissimo v řečnické dynamice.

Plukovník R. E. Willie

Plukovník R. E. Willie, člen amerického generálního štábu, zhotovil plány pro všechno vypravení válečného odboru, od nepatrné části zbraně až do 16-palčových děl. Tisíce předmetů, jež nakupuje odbojové války, musí býti předem jim schváleny, nežli jsou odevzdány k užívání.

Abychom vytkli jen jednu věc: deklamace, že Němci jsou u nás otročení, jarmeni, porobeni atd. nestanou se pravdou, pronášejí-li se sebe zvučnějším hlasem a provádějí-li se chorem sebe hloučejším. Od muže vlastnosti Lodgmanových nenadálí jsme se takových přestupků. Jemu je zajisté dobře povědomo, který národ lze nazvat otročenými a že německému národu v naší republice nevede se tak, aby sám užívati mohl o sobě tohoto přídatku. Národem otročeným je národ, jemuž odňaty jsou všechny atributy, které národ činí národem, jež nemá svoje zástupce ve sborech správních a ve sborech zákonodárných, jež nemá svých škol, jehož jazyk se neděří v chrámech, ve školách, v úřadech, v soudech, v divadlech, jež je vnučován, souzen, spravován cizinci, jemuž jazykové a národně je vzato všechno vyjma snad domácí život, jenž ani ve společnosti a na shromážděních nesmí jednati svým jazykem. Takovým ztroceným národem byli Slované.

Němce v českém státě by zajisté nejrozhodněji protestoval, kdyby se o něm řeklo, že je ve stavu národně bezprávním, v jakém byli Slované před válkou a za války. Národ, jehož německý v našich zedních, jež vyšlák rovnoprávně svého zástupce do rad obecních a bu-

de je vysílati, svobodně a stejně jako národ český do parlamentu, jenž jazykem svým domáháti se může svých práv u všech soudů, také nejvyšších a ve všech úřadech až do prvních instancí, který má školy od obecných až do nejvyšších, který má svoji zemskou školní a zemědělskou radu, který má svoje divadla státem podporovaná, který má všechny možnosti, podmínky a záruky svého národního rozvoje a života, jehož ni jediný jedinec nízádným způsobem a nátlakem se nedonucuje zapírati svoji národnost, národ k tomu, jehož hospodářský růst je týmiž opatřeními silen jako národa českého, není oprávněn se znehodnocovat a ponížovat na úroveň národa otročeného.

Není člověka v národě českém, jenž by všeho toho krajánům německým nepřál i pro budoucnost, ovšem odhodlalji se, býti, zůstat i a zváti se občany československého státu a budou-li konati vůči němu povinnosti svoje cele tak, jak si přejí, by navzájem konal on svoje vůči nim - bez výhrad, bez zadních dvířek a bez pokoutních zámyslů.

Bylo by žádoueno v zájmu německém, aby pokračování činnosti dra. Lodgmanů v čele Němců bylo lepší nežli byl její počátek. - Jos. Penížek v Národě.

DEMOKRACIE BEZUZDNÁ

Bylo to v dobách největší stísněnosti českých myslí, za světové války, kdy skoro každý z nás pročítal znovu a znovu Palackého "Doslóv" - píše dr. Stan. Nikolai v Národní Politice.

V těch prorockých slovesech viděl sice vzdělaná, ale přece zářící světla budoucnosti v době, kdy Němci nastoupili svou závratnou cestu z nenasytnosti a panovačnosti. Palacký viděl dobře, jak se tato vlastnost u německého národa rozmáhá a kam míří a jak zase klesne.

Prorocký duch Palackého ukazuje nám hloubku jeho přemýšlení. Když mohl tak jasně narysovat německou povahu, tím spíše rozuměl české a slovanské duši. Vždyť celý život prožíval minulost i přítomnost jako dějepisec a jako kritik a poznal tak důkladně světlé i stinné stránky naší povahy. Poznal to a "aké to řekl. Nebál se to říci, ať již se to komu líbilo nebo nelíbilo, věděl dobře, že v poznání chyb se člověk učí nejlépe. A proto že celý život tohoto "otece národa" byl zasvěcen národu, musí k nám jeho slova vnučavěji zníti, musí býti nám poučným a výstrahou zároveň. Hle, jak na příklad píše o stinných stránkách slovenského rodu:

"U Slovana ráda se ujímala demokracie bezuzdná, tudíž svoboda a rovnost spolubydlitelů, ale také nevážnost a nepodřízenost jedněch druhým, nedostatek vyšší autority, ústřednosti a osvěty, a tudíž politická nedospělost a malomocnost. Neboť jen autoritou tvořivou drží se ve společnosti lidské jednota a pořádek, moc a vláda, státní řád a mohutnost!"

Jak přiléhají jeho jasná slova na naše poměry a poměry u ostatních slovanských národů. Stojí za to, abychom se nad nimi trochu zamyslili.

Máme nyní demokracii a máme tu pravou demokracii! Není to někdy ona nebláhá "bezuzdná demokracie", která osobivě si chce prosaditi svůj zájem, svou vůli, bez ohledu na prospěch státu, republiky? Co jsou mnohým našim občanym bez rozdílu stavu a zaměstnaní, zákony, které si lid svým zástupci dává? Mnohý požaduje a zdůrazňuje "svobodu a rovnost všech spolubydlitelů", ale vede si při tom nevážně sám, nedbaje ani zájmu ostatních spolubčanů, ani potřeb státu. Zná jen svá práva, demokracii mu zaručuje, avšak nezná své povinnosti.

Platí to stejně o úředníku v úřadě, jako dělníku v továrně nebo o zemědělci na poli. Kdyby si každý slova Palackého uvědomil, pochopí plnou odpovědnost svého postavení.

V demokratické republice není žádný občan tak blůný, aby byl vyňat z jisté zodpovědnosti, zejména v dnešních těžkých dobách, kdy svět tone ve zmatku. Dnes nesmí žádný občan stavěti se stranou, skládati ruce v klín, jako za monarchie, kdy všechno nechal člověku "z boží milosti" mu povstavenému, jenž si pak hrál s jeho životem a majetkem a dal je v zátku pro vlastní své zájmy. I demokratická republika má

svou vládu, která je z lidu, která musí míti také autoritu. Lze snad ji kritizovat, lze jí zákonitými prostředky donutiti k řádnému vedení státu, ale v zájmu celku nutno se příkazům jejím podrobovati, nutno viděti v ní autoritu, jinak vzniká zmatek, chaos. Kdo toho nedbá, ukazuje svou politickou nedospělost a činí stát malomocným.

Vedle nedostatku vyšší autority vytýká Palacký Slovánům nedostatky osvěty. Pod osvětou rozumí nejen vzdělání věcné, kdo co umí, čemu rozumí, nýbrž i mravní. Není to liehození, že průměrná úroveň našeho národa je po stránce vzdělání značně vysoká ve srovnání se všemi národy ostatními. Hůře je v otázce mravní. - Morálka za války silně poklesla a proto tím více je nutno k ní přihlížeti.

Žel, že tento stupeň úrovně osvěty neprojevuje se v našem politickém životě. Málo se přemýšlí, uvažuje a rozsuzuje. Kdyby lid uvažoval, nedal by se tak snadno oklamati lesklou fráží, zvůčným heslem ať ve slově nebo v tisku; kdyby každý jednotlivce, přebíraje jakýkoliv úřad sám sebe se ptal: "Stačím na to?" a podle svého svědomí teprve úřad přijal, byla by republika ušetřena mnohých škod.

Občan s pravou vzdělaností nejen odbornou, ale i mravní, nejlépe podporují "jednotu a pořádek, moc i vládu, státní řád a mohutnost" republiky. A to přece, až na malé výjimky, cheeme všichni!

MUNA SKRÝVAČKOU

V 28. říjnu uvažuje poslanec Hudec o bolševickém teroru a Munnové připadá a poukazuje na to, že i v jiných politicky důležitých případech trvala vyšetřující vazba déle než obvykle. Vrah Juraš byl ve vyšetřovací vazbě 5 let, bývalý francouzský ministerský předseda Caillaux 2 léta atd. Dále podotýká poslanec Hudec, je-li myslitelné, že by socialistická vláda nebo její většina nezakročila při známých methodách socialistů a respektovala-li by tolik nezávislost soudcovskou, kdyby vyšetřující soudce dopustil se přehmatu a svévolného oddalování projednávání věci. Háček bude tedy někde jinde. Muna je soudruh. Ministerský předseda je soudruh, vláda je soudružka a více než z polovice socialistická. - Cheeme tedy tvrditi, že kdyby byl Muna nevinen, byl by již dávno na svobodě. Poněvadž vše jest jaksi choullostivá, soudí se, že bude lépe projednání její oddalovat. To by byl moment politický, který má ukázat, zda vládní strana sociálně demokratická dodává republice velezrádce či nikoliv. Je-li pak důvodem průtahů skutečně ještě neskončené vyšetřování, jak může býti soudce terorizován, a voláno po okamžitém projednání případu? Poslanec Hudec soudí dále, že se tu jedná o plánovitou akci sledující určitě politicky taktické cíle a účely. Muna je skrývačkou sociálně-demokratické republiky.

D'Annunzio ztrácí na své popularitě

Rím, 20. prosince. - Tvrdí pravdivost řeční, že všechna sláva je polní tráva, osvětila se na Gabriele D'Annunziovi, který ještě před několika týdny považován byl za největšího národního hrdinu, ale dnes odsuzován je i těmi, kteří ještě před nedávnem vychvalovali jej do nebes. První trhnutí v popularitě D'Annunziove učinil spor s poslancem za Rjeku, Zanellou. D'Annunzio žádal od něho bezpodmínečnou poslušnost, avšak Zanella nenechal si diktovati. Uchýlil se do Italie, odkudž poslal do Rjeki manifesty, v nichž vyzýval lid, aby svrhl se sebe jho básníkovy a věřil v ujištění vlády italské, že postará se o náležitou ochranu města. Tyto manifesty oblíbeného poslance měly mnoho co činiti s poklesem popularity básníkovy. D'Annunzio chtěl býti neomezeným vládcem Rjeki a to přineslo mu mnoho neznáší. Poslední ránu popularitě básníkovy zasadilo referendium hlasování obyvatelstva Rjeki, které převážnou většinou vyslovilo se proti němu. Časopis Messaggero oznamuje, že admirál Millo informoval kapitána D'Annunzia, že nedovolí, aby jeho vojska vyloděna byla v Zadaru.